

ÕPILASTE LIIKUVUSE JA KOOLIPÄEVA ALGUSAJA KÜSITLUSE KOKKUVÕTE MAI 2026

August Kitzbergi nim Gümnaasium - Karksi piirkond

1. UURINGU TAUST JA METOODIKA

- **Eesmärk:** Selgitada välja õpilaste logistilised trajektoorid, huvitegevuses osalemise mustrid, transpordiga seotud kitsaskohad ning lapsevanemate seisukoht õppetöö algusaja võimaliku muutmise suhtes.
- **Valim:** Küsitlusele andis sisulise panuse **107 lapsevanemat**.

2. PÕHITULEMUSED JA TRANSPORDILOGISTIKA

Koolist lahkumise ajad ja bussiühendused

- **Kõige kriitilisem aeg:** Kooli juurest lahkumise tippaeg on ajavahemik **14:40–14:50** (reaalselt vastanutest 45,3% lahku pärast ringe/trenne ja 35,9% kohe pärast tunde).
- **Peamine liin:** Kõige suurema koormusega õpilasliin on **18A (Atko)**, mille väljumist kell 14:45 (või vahemikus 14:45–14:50) kasutatakse kõige tihedamalt.
- **Koolikeskus:** Kooli eest, kooli juurest või Kooli peatusest toimuvad väljumised katavad lõviosa kogu õpilasliiklusest.

Huvitegevus ja selle logistika

- **Asukoht:** Huvitegevus on tugevalt koolikeskne – **72,1%** õpilastest osaleb ringides või trennides koolis, koolimajas või staadionil. Järgnevad Muusikakool (11,5%) ja väljaspool asuvad keskused (Viljandi 7,7%, Abja-Paluoja 4,8%).
- **Liikumisviisi ringi/trenni:** **48,6%** ringidest toimub otse koolis (laps ei pea vahepeal liikuma). Jalgsi läheb trenni 21,9% ja vanema autotransporti vajab 11,4%.
- **Koju saamine pärast ringe/trenni:** Ringide lõppedes langeb suurim koormus vanematele – **43,8% vanematest tuleb lapsele autoga järgi**. Jalgsi liigub koju 29,5% ja bussiga vaid 9,5% õpilastest.

3. PEAMISED KITSASKOHAD JA VANEMATE ETTEPANEKUD

Lapsevanemate vabatekstilisest tagasisidest joonistus välja neli peamist probleemkohta, mis vajavad süsteemset lahendust:

- **Klappimatus tunniplaaniga ja pikad ooteajad:** Bussigraafikud ja tundide lõpuajad ei ole sünkroonis. Paljud õpilased on sunnitud koolis "aega passima", kuna pärast tundide või ringide lõppu ei lähe pikalt ühtegi bussi (nt märgiti, et ainus sobiv buss väljub kell 14:45, mis ei sobi pikemate päevadega).
- **Puudulikud ühendused ja logistiline stress:** Osadel suundadel (eriti vallasiseselt, näiteks Apja või Ainja-Äriküla suunal) on bussiühendus vanemate sõnul "võimatu" või õhtusel ajal olematu. See tekitab peredes suurt logistilist stressi ja häirib vanemate töölkäimist.
- **Mõju huvitegevusele:** Keerulise logistika ja sobivate bussiliinide puudumise tõttu õhtusel ajal on osa lapsi sunnitud huviringidest või trennidest üldse loobuma.

- **Ettepanekud transpordi parandamiseks:**
 - o Nihutada bussiaegu ja tihendada väljumisgraafikuid õpilasliinidel.
 - o Luua ühtne ja toimiv "päris koolibussi" süsteem, mis teeks ringe ka hilisematel kellaaegadel (pärast huviringide/trennide lõppu, nt kell 16:00 ja hiljem).
 - o Suurendada tiptunni busside mahutavust (bussid võiksid olla suuremad).

4. SEISUKOHT ÕPPETÖÖ ALGUSAJA MUUTMISE SUHTES

Küsimus õppetöö algusaja nihutamise kohta (näiteks kella 09:00-ks) jagas lapsevanemad selgetesse leeridesse, kus **enamik on muudatuse vastu**:

- **EI POOLDA (62,3%):** Valdav osa vanematest on muudatuse vastu, kuna see lööks segi perede hommiku- ja töörütmi, venitaks koolipäeva lõpu liiga õhtusse ning lükkaks trennid/huviringid ajaliselt kättesaamatusse kaugusesse. Samuti ollakse skeptilised unerežiimi paranemise osas, sest bussigraafikute samaks jäämisel peaksid lapsed ikkagi varakult ärkama ja koolis tühja aega ootama.
- **POOLDAVAD (20,8%):** Toetajad leiavad, et hilisem algus tagaks lastele vajaliku unepuhkuse, hommikud oleksid rahulikumad ja see tõstaks õpilaste virgust ning õpivõimet.
- **NEUTRAALSED (17,0%):** Seisukoht puudub või ollakse paindlikud.

Juhtkonnale oluline järeldus: Nii pooldajad kui ka vastased rõhutavad, et **õppetöö algusaja muutmine on teostamatu ilma ühistranspordi ja koolibusside graafikute täieliku ümberkorraldamiseta**. Kui transport ei muutu koos tunniplaaniga, tekitab muudatus peredele ulatuslikke logistilisi probleeme.

5. STRATEEGILISED ETTEPANEKUD ARUTELUKS

1. **Ühistranspordikeskuse / Vallavalitsuse kaasamine:** Esitada küsitluse tulemused (eriti liini 18A, 67 seeria ja spetsiifiliste suundade nagu Abja, Ainja, Äriküla mured) kohalikule omavalitsusele, et arutada graafikute paremat sobitamist kooli tunniplaaniga.
2. **Koolibussi ringide optimeerimine:** Analüüsida võimalust käivitada täiendav või paindlikum "huviringide buss" hilisemal kellaajal (nt kell 16:00 või pärast peamiste trennide lõppu), vähendamaks vanemate transpordikoormust.
3. **Õppetöö algusaja otsus:** Arvestades lapsevanemate tugevat vastuseisu (**62,3% vastu**) ja otsest sõltuvust transpordisüsteemist, tuleks õppetöö alguse nihutamise planeerimine panna pausile seni, kuni transpordiameti või vallaga pole saavutatud siduvat kokkulepet bussigraafikute muutmiseks.